

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи
Верховної Ради України

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-56 E-mail: k_reglam@rada.gov.ua

ВИСНОВОК

на проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів», внесений народним депутатом України – головою Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України Янченко Г.І. (реєстр. № 10114 від 04.10.2023)

Згідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. від 5 жовтня 2023 року (електронна картка документа (1341440) Комітет на засіданні 16 жовтня 2023 року (протокол № 169) розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів», внесений народним депутатом України – головою Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України Янченко Г.І. (реєстр. № 10114 від 04.10.2023), на відповідність оформлення та реєстрації вимогам закону, Регламенту Верховної Ради України та прийнятим відповідно до них нормативно-правовим актам.

Згідно з положеннями частини четвертої статті 93 Регламенту Верховної Ради України висновок комітету, до предмета відання якого належать питання регламенту, додається до висновку головного комітету та має бути поданий до головного комітету у 21-денний строк з дня отримання законопроекту, проекту іншого акта для надання висновку.

Відповідно до положень частин другої та четвертої статті 3 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» тимчасова спеціальна комісія у визначений Верховною Радою України термін, але не пізніш як через шість місяців з дня її утворення, подає Верховній Раді України письмовий звіт про виконану роботу, а також підготовлені нею пропозиції щодо проектів актів Верховної Ради України, висновки, пропозиції та інші матеріали, які надаються народним депутатам України для ознайомлення. Термін звіту спеціальної комісії визначається Верховною Радою України у постанові про утворення відповідної комісії.

Питання про заслуховування звіту, висновків і пропозицій тимчасової спеціальної комісії відповідно до порядку, встановленого Законом України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України»,

і в термін, визначений у постанові Верховної Ради України про утворення відповідної комісії, позачергово без голосування включається до порядку денного пленарних засідань Верховної Ради України наступного дня пленарних засідань після дня подання звіту, висновків і пропозицій та розглядається першим на пленарному засіданні (частина п'ята статті 3 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України»).

Верховною Радою України 6 жовтня 2022 року було утворено Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів (далі – Тимчасова спеціальна комісія) та визначено строк її діяльності – один рік з дня утворення Тимчасової спеціальної комісії (Постанова Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів» № 2637-IX).

Пунктом 8 зазначеної Постанови було передбачено заслухати звіт Тимчасової спеціальної комісії про виконану роботу на пленарному засіданні Верховної Ради України не пізніше шестимісячного строку з дня її утворення, тобто до 6 квітня 2023 року.

Так, 29 березня 2023 року народним депутатом України – головою Тимчасової спеціальної комісії Янченко Г.І. було внесено на розгляд Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів» (реєстр. № 9157), а також, власне, звіт Тимчасової спеціальної комісії у додатку до проекту Постанови Верховної Ради України, які були розглянуті на засіданні Комітету 4 квітня 2023 року та щодо яких було висловлено низку зауважень¹.

Враховуючи це, 6 квітня 2023 року народним депутатом України – головою Тимчасової спеціальної комісії Янченко Г.І. було внесено доопрацьований проект Постанови Верховної Ради України «Про попередній звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів» (реєстр. № 9157) та звіт Тимчасової спеціальної комісії, які також були розглянуті Комітетом на засіданні 25 квітня 2023 року².

Комітет звернув увагу на те, що проект Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 9157, доопрацьований) та доданий до нього звіт Тимчасової спеціальної комісії не були розглянуті Верховною Радою України.

У свою чергу, 4 жовтня 2023 року, в межах строку повноважень Тимчасової спеціальної комісії в один рік, народним депутатом України – головою Тимчасової спеціальної комісії Янченко Г.І. було внесено на розгляд Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів»

¹ Експертний висновок Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України на проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів» (реєстр. № 9157 від 29.03.2023) (протокол № 151).

² Експертний висновок Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України на проект Постанови Верховної Ради України «Про попередній звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів» (реєстр. № 9157, доопрацьований від 06.04.2023) (протокол № 152).

(реєстр. № 10114), а також звіт Тимчасової спеціальної комісії (далі – Звіт) у додатку до проекту Постанови Верховної Ради України.

Комітет звернув увагу на те, що відповідно до частини першої статті 24 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частини першої статті 85 Регламенту Верховної Ради України тимчасова спеціальна комісія здійснює повноваження головного комітету, передбачені Регламентом Верховної Ради України, з питання, для підготовки якого її створено.

Крім цього, тимчасова спеціальна комісія здійснює свою діяльність відповідно до вимог Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та Закону України «Про комітети Верховної Ради України» (частина друга статті 24 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України»).

Разом з цим Комітет привернув увагу до того, що тимчасові спеціальні комісії так само як і комітети Верховної Ради України діють на принципах, зокрема, колегіальності та вільного обговорення і вирішення питань (стаття 2 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», стаття 3 Закону України «Про комітети Верховної Ради України»).

У свою чергу, положеннями пункту 1 частини першої статті 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» передбачено, що комітет при здійсненні законопроектної функції має право розробляти з власної ініціативи проекти законів та інших актів Верховної Ради України з питань, що віднесені до предметів відання комітетів, з наступним внесенням їх на розгляд Верховної Ради України членами комітету за його рішенням.

З огляду на це Комітет зауважив, що внесення проекту Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 10114) одноособово народним депутатом України – головою Тимчасової спеціальної комісії не узгоджується з наведеними положеннями законодавчих актів, на що Комітет уже звертав увагу ініціатора внесення в експертному висновку на проект Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 9157, доопрацьований).

Щодо змісту проекту Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 10114) Комітет зазначив таке.

Положеннями частини першої статті 86 Регламенту Верховної Ради України передбачено, що після обговорення результатів роботи тимчасової спеціальної комісії у відповідних комітетах та на пленарному засіданні Верховна Рада України приймає рішення щодо завершення роботи такої комісії або доручає їй продовжити роботу і визначає для цього термін її діяльності.

Враховуючи це, а також беручи до уваги, що Тимчасова спеціальна комісія була утворена Верховною Радою України на максимальний строк, передбачений частиною сьомою статті 3 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частиною восьмою статті 85 Регламенту Верховної Ради України, – один рік, проект Постанови слід доповнити новим пунктом, положеннями якого передбачити завершення роботи Тимчасової спеціальної комісії.

Щодо змісту Звіту Тимчасової спеціальної комісії Комітет зауважив таке.

На стор. 1 Звіту зазначено, що «Протягом звітнього періоду Комісія зібралась на два офіційних засідання: 6 лютого 2023 року та 20 березня 2023 року». Комітет звернув увагу на те, що останнє засідання Тимчасової спеціальної комісії було проведено більше ніж за шість місяців до закінчення строку діяльності Тимчасової спеціальної комісії, що може свідчити про відсутність плановості у роботі цієї комісії, яка є одним із принципів, на яких побудована робота комітетів Верховної Ради України, дія яких поширюється також на діяльність тимчасових спеціальних комісій, з огляду на положення частини другої статті 1, частини першої статті 23, частини другої статті 24 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та частини першої статті 85 Регламенту Верховної Ради України, якими передбачено, що тимчасові спеціальні комісії утворюються на правах головного комітету для підготовки і доопрацювання проектів законів та інших актів Верховної Ради України та здійснюють свою діяльність відповідно до вимог законів України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», «Про комітети Верховної Ради України».

Крім цього Комітет звернув увагу на те, що ані Звіт, ані інші матеріали, додані до проекту Постанови, не містять документального підтвердження обсягу «врятованих інвестицій» Тимчасовою спеціальною комісією, дані щодо яких наведені на стор. 2-4 Звіту, а також вартості активів підприємств, звернення яких були розглянуті цією комісією та/або посилення на джерела, які містили б таку інформацію.

Враховуючи викладене, Комітет ухвалив експертний висновок на проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів», внесений народним депутатом України – головою Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України Янченко Г.І. (реєстр. № 10114 від 04.10.2023), і прийняв рішення направити його Голові Верховної Ради України та Тимчасовій спеціальній комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів.

Голова Комітету

С.В. КАЛЬЧЕНКО

